

Chhuah ḥan : October 1984

RAMTHAR

JULY

2023

KHANTLANG KOHHRAN

Office lam hotute, Bialtu Pastor leh thawktu nèn

Khantlang Preaching Station hi kum 2017-ah Fellowship-in a ding ḥan a. Tūnah hian member 71 awmin, Chakma hlang an ni. Missionary nula leh tlangvalin an thatt chilh mék. NL. Rohmingthangi thattute khua a ni a. A khaw mi tam zawk hi ringlo (Buddhist) an ni a. In 167 awmin, ringtu hlang chhúngkua paruk leh inawm pawlhna chhúngkua 24 an awm.

Tuipuibari Pastor Bial (Home Mission North) chhúngá awm a ni a. Kum 2017-ah hian ringthar awm ḥanin, ni 29 April, 2023-ah hian Preaching Station-a hlàn a ni ta a ni.

SERMON

Sual tel lovin a lo kal leh ang

Phék

9 - 11

KUM 39-NA

JULY 2023

BU 450

RAMTHAR ASSOCIATION CHANCHIN BU THLA KIP CHHUAK

EDITORIAL BOARD 2022 - 2024

Editor	:	Rev. Thangzauva	9612950043 (M)
Joint Editors	:	Upa Lalzahlu Ralte	9862570502 (M)
		Upa Zoramthanga	9436362385 (M)
News Editor	:	Pi Ruth Lalhmangaihi	9862306787 (M)
Cir. Manager	:	Pu Lallawmnakima Hmar	8794905993 (M)
Publisher	:	Rev. R. Lalhmingsanga	9534928171 (M)

[Office hun chhúngin biak ni thei se]

Member-te

Rev. Dr. C. Chawngmingliana	:	Synod Moderator
Upa B. Lalhmunliana	:	Synod Secretary (Sr.)
Rev. Dr. K. Lallawmzuala	:	Executive Secy., i/c Mission
Upa Lalramliana	:	BEC Member
Upa H. Zoramthanga	:	BEC Member

Thu chhuah tû nei chuan hêngahte hian a thawn theih e:

1. Editor/Cir. Manager, Ramthar Chanchinbu, Synod Office,
Aizawl, Mizoram - 796001
2. Email: ramtharchanchinbu@gmail.com
3. Whatsapp: 8794905993

Ramthar Chanchin bua thu chhuah hi a ziaktu mawphphurhna a ni.

SYNOD MISSION BOARD HOTUTE

Rev. Dr. K. Lallawmzuala	Executive Secretary
Rev. R. Lalhmingsanga	Secretary
Upa Lalzahlu Ralte	Coordinator

KUM KHAT LÂK MAN - ₹ 60/-

A CHHÚNGA THU AWMTE

1. Editor thukhawcháng	1
2. Keimahni	2
3. Ringthar Chanchin Ngaihnawm	3-8
4. Sermon	9-11
5. BUH HMUN ATANGIN:	12-24
(1) Hri pui kára ringthar	
(2) Craft Centre leh Chanchin Tha	
(3) Pathian tîrh ringlo puithiamin min hruai	
6. Pi Jenny Lalhmingmawii (Tetei/Tei) kha	25-27
7. Ramthar Feh	28-32

PHUBÁ LA SUH

Rev. Thangzauva

'Phubá la' tih awmzia chu - sual, suala thungrùl, há aia há, mit aiah mit tihna a ni. Exodus bu chuan - nun aia nun, mit aia mit, há aia há, kut aia kut, ke aia ke, tihkan aia tihkan, hliam aia hliam, vuak aia vuak a ti (Exo 21:23-24). Ngaihdamna rēng rēng a awm lo.

Thuthlung Hluiah Pathian chu phuba lâksak tûra auhna, chhandam tûra kohna a lang fo (Jer 11:20; Isa 35:40). Pathian chu thîkthuchhhia, hnamte chunga phubá la ትhin, indona hmanga chhandamna hna thawktuah an ngai. Chutiang chu an rilru put dàn a nih avàngin LALPAN Amon-hote chu Israel thlahte a pêk ni chuan Josuan LALPAN hnênah an mithmuah he thu hi a sawi a:

'Ni-a, Gibeon khaw chungah ding reng rawh,

Nang pawh Thlaa, Aijalon ruamah hian awm reng rawh,'
tiin (*Book of Jasas*).

Tichuan, Israel-te chuan an hmélmate chunga phubá an lâk hma loh chuan ni chu a ding ta reng a (Jos 10:12-13). Messia lo lang tûr pawh Lalpa lungawi kum thû leh Pathian phuba lâk ni thu sawi tûrin Israel-te chuan an la beisei fan a ni (Isa 61:2).

Samsona chuan amah mantu Philistia, a hmélmate laka phubá a lâk theihna tûra Pathian hnêna chak thar lehna a dîl chu pêk a ni (Ro 16:28). Kaina khân a nau Abela that mah se, a laka phubá latu chu a leh sarihin a chungah phubá lâk a ni ang (Gen 4:17). Chipui thlahte leh thenawmte chunga phubá lâk leh huatna te pai tûr a ni lo; mahni anga thenawmte chu hmangaih zâwk tûr a ni (Levi 19:18). Pathianin, "*Phubá rēng rēng keima lâk tûr a ni; keiman ka thungrùl ang*," a ti (Deut 32:35; Rom 12:9; Heb 11:30).

Kan chunga thil tisaultute phubá lâk duhna - a lian emaw, a tê emaw a lo awm pawhin, Pathian tán hmun ken tûr a ni - 'Keiman ka thungrùl ang' a ti. Pathianin thungrulh dàn tâwk pawh a hrria. A thu chhuak hre reng chung sia kan tih luih chuan a thinur ang a, a leh a lingin kan chungah a ṭuan hlauh dah ang e.

'Sual, sualin thungrùl suh ula,

Hauna, haunain thungrùl hek suh ula,

Malsàwm hlauh zâwk rawh u' (1 Pet 3:9).

KEIMAHNI

† TUARPUINA:

1) Pu Lalzidinga (65), Tlunvel Venghlun, NI. Lalparmawii, Evangelist, Peri (Arunachak & Assam Mission Field North) pa chu ni 20.5.2023 khán stroke vàngin a thi.

2) Rev. Dalkhawpau (83), Churachandpur, Pu K.H. Lemthang, Evangelist Teacher, Bhairabkunda (Assam Mission Field) pa chu ni 8.06.2023 khán Alzheimer vàngin a thi.

Ramthar Editorial Board-in lusún chhúngte a tuarpui tak zet a ni. Pathianin awmpuiin thlamuan rawh se.

† MISSIONARY RETREAT HLAWHTLING TAKA HMAN A NI:

Ni 18-21 May, 2023 chhúng khán Central Region Missionary Retreat Vawi 4-na chu Chaltlang Kohhranah hlawhtling taka hman a ni. Central Region chhúnga Mission Field pariata missionary te, Partnership-a thawk te, Central lama missionary dang (Field-in a huam loh) te leh Cambodia-a kan missionary te leh an chhúngte mi 599 an tel a. Riak lût 514 awmin, lánga kal mi 85 an awm a ni. He Retreat-ah hian thawktu thi mi 21 lai sùn an ni (*Sùnte hi Field hrang hranga thawkte an ni a. Hri pui lèn avànga a hun pangngai Missionary Retreat hman theih a nih loh avàngin tûn Retreat-ah sùn an ni*). A thlengtu Chaltlang Kohhran inpêkna leh thawh rimna a ropui tak zet a. Chanvo changtute pawh Pathianin a hmang hlawm hle a ni.

BANK KAL TLANGA RAMTHAR MAN PE DUH TÁN

Account Holder : SYNOD RAMTHAR

Account No : 10665621086

IFSC : SBIN0007058

Bank : State Bank of India

Branch : Mission Veng

Bank-a pete chuan an pêk veleh Circulation

Manager (WhatsApp No. 8794905993) hnênah hriattír ni se.

RINGTHAR CHANCHIN NGAIHNAWM BUDDHIST PUITHIAM ATANGIN KRISTIANAH

Chhiar tür: Mt 19:29; Jn 11:40

*Lalruatkima
Tuikual
Mobile No: 7005012757*

Ka lai-ah hming chu Sonam Bhutia a ni a. Ka pa hming chu Kalu Bhutia a ni a, ka nu chu Dhoma Bhutia a ni. Buddhist sakhuah piang leh sei lianin unau 6 niin hmeichhe pathum leh mipa pathum kan ni. Kan khua hi Chalishe Basti, Sikkim a ni. Ni 7 April, 1984 ah ka piang.

Kum 12 ka nih laiin Buddhist puithiam ni tûra chhúngkaw aiawh a hlan/pêk ka ni a. Kum 14 chhúng zir tûr ka ni. Mahse a kum thumnaah hian ka u damlo awmpui tûrin Happy Valley, Shillong-ah ka kal a ngai ta si a. A pasal sipai a nih avângin awmpuitu dang an awm si lo va. Kum 1999-ah khán ka chhuk ta a. Ka zirlai pawh ka chawlhsan a ngaih phah ta a ni.

Kum 2000 kum vêl atangin Chanchin Ṭha ka dawng ṭan a. Chuthi lai chuan Isua hi ka duh lo bur a ni. *Bible track* min pêkte hi ka pawt thlêr a, ‘Kan Pathian ni hlei nêm’ ti tein ka hmusi ṭhin a. Shillong-a Christian Fellowship-a awm hnam hrang hrang sipai nupui hoten ni tin maiin kum thum chhúng lai mai Isua chanchin min hrilh ṭhin a ni.

Kum 2003 a lo nih chuan Isua chanchin min hrilh chu ka ning lutuk a, Baptisma ka chang ve ta tawp a. Pastor-in min Baptis lai hian ṭhingthi tûrin min ti a; mahse, ka ṭhingthi duh lo va. Pastor Moni Singh Anal-a chuan ding chungin min baptis ta a ni. Thutiam - ‘A hrehawmah pawh, a nuamah pawh Lal Isua i phatsan lo ang em?’ a tih chu ka ká chuan ‘Aw’ a ti a; mahse, ka thinlung chuan ‘Teuh lo mai’ a ti thung. Buddhist sakhuah chuan thianghlimna kan vawng nasa êm êm a. Ruih

theih thil leh sâ te kan tawk lo va; mahse, Baptisma ka chan aṭang khán zalènna ka hmu tlatin ka hria a ni.

Tichuan, Ჰhan tha lo ka kàwm chho leh a. Meizial aṭanga Ჰan Ganja te, Dendrite te, zú leh damdawi te ka ti chho Ჰan ta zêl a, inchiu êm chu ka ti lo va. Hun a lo kal zêl a, sum kan mamawh si a, rûkrûk ka chíng chho ta zêl a. Kum khat chhúng zet chu chutiang chuan hun ka hmang chho ta a. Hetih lai pawh hian Kohhran nuho chuan min kalsan ngai lo va. “*Tuiin Baptisma chu i chang a, thlarau baptism chan i la ngai a ni,*” min ti Ჰhin. Thlarau Baptisma chan awmzia ka la hre si lo va, “*Engtia tih tür nge?*” ka tih chuan, “*I thingthi ang a, Pathian hnênah sual thupha i chàwi ang a, a thlarau pàwlna i díl ang,*” min ti a. Mahse ka thinlungah chuan, “Buddha hmaah lo chuan thingthit ka tum ngai lo,” tiin chhuanlam siamin ka tlâncħhe zêl Ჰhin.

Ka uin ka nun a en chuan a beidawng ta êm êm a. Ni khat chu zíngah ka thawh hmain in chhúngah min kalh hnan a. Kohhran nuho, mi pathum rawn hruaiin, anniho chuan zíng aṭangin Pathian thû – Genesis aṭanga Thupuan tleng niléngin min hrilh a. Ka ning lutuk chuan, “*Al, ka ṭawngṭai ang e,*” ka ti a. Ka vawi khat ṭawngṭainaah chuan eng mah a tleng lo a. Ṭawngṭai dàn tür pawh anmahnin min hrilh a ni. “*Isu, ka sual zawng zawng min ngaihdam avàngin ka lâwm e. I thlarauvin min awmpui ang che. Isua hmingin ka díl e, Amen,*” tiin.

A vawi hnihilna atán a ngai bawkin min ṭawngṭaitir leh a, eng mah tleng lo. A vawi thumnaah chuan Sam 51 min hrilh a. “*Ngaihtuah teh, kum khat chhúnga i sualzia hi. Buddhist sakhuā i vuan reng chung pawha i sualzia hi,*” min ti a. Ka sualzia chu ka inngaihtuah ve ta a. Mi pawi ka sawi nasat ziate inhre chungin sual inti tak leh inchhîr tak chungin tih tak zetin ka ṭawngṭai dàn chiah chuan ka ṭawngṭai leh ta a. Ka ‘Amen’ zo chiah chu ka meng thei tawh lo. Chhuatah chuan ka tlu tawp a. Ka hmaah chuan *Big Screen* ang mai hian ka tihsual zawng zawng - mi ár ka rûk te, insualnaa mi thisen ka

chhuah te chu *live* ang chiahin a lo lang ta a. “*Min ngaidam ang che, Lalpa. Halleluiah! Amen!*” tiin tawp thei lovin dárkár khat chhúng ka au va. Chutah chuan Bible thu, “*Ka dam chhúngin Lalpa fakin ka zai ang,*” tih hi min pe a. Bible ka chhiar ngai loh avàngin nuhote min zawnsak türin ka ti a. An zawn vak vak hnuin Sam 146-naah an hmu ta a.

Nun thar ka lo nei ta a. Ruih theih thil ka thlah ta bawk a. Thla khat chhúng ngawt ka inkhung a, ka *suffer* nasa lutuk. Theih tâwpin Bible chhiar leh ṭawngṭaiin ka bei a ni. Christian Youth Fellowship-ah ka tel ṭan ta a. Ka ṭhian hluiten nun hluia kîr leh türin min sáwm nasa a; ‘*Inti-Kris,*’ te min ti a. Mahse ka ṭhian hluite chu Isua vàngin ka kalsan ta a ni.

Kum 2007-ah Sikkim-ah ka haw leh ta a. Ka nu hovin kan awm a (Ka pa chu kum 1998-ah khán a boral tawh a). Kan in ka thlen chuan ka nu chuan Puithiam hna zir chhùnzawm leh türin min ti a. Kan awmnaah chuan pindan pakhat - ṭawngṭaina (Buddha room) a awm a. Chhuanlam siamin, “*Hei, vawiin chu artui ka ei palh tlat,*” ti angtein kár khat chhúng chu chhuanlam ka siam zêl a.

Kár khat hnuah chuan keimaha awm Thlarau Thianghlim avàng chuan dâwt ka sawi thei tawh lo va. Buddha room-ah chuan ka lüt a, “*Isua rinawm taka zui ka tum ta,*” tih hla chu Hindi-in ka sa a, ka ṭawngṭai bawk a. Ka u-in Isua hming a hriat chuan min pawt chhuak a. “*Isua ka ring tawh a, nangni pawhin lo ring ve rawh u. Isua hi Pathian tak a ni,*” ka ti a. “*Buddha room i tibawlhhlawh,*” tiin an silfai phah ta a. Chuta ṭang chuan bathlèrah min riahtíra. Chaw pawh changél hnahan min pe ṭhìn a. Ui ang chauhvin min en a ni. “*Isua hming i lam chhúng chu bathlèrah i riak ang,*” min ti a ni.

Chuta ṭang chuan ringtu nun harsatna ka tawng chho ve ta a. Thla khat hnuah chuan khawtláng hruaituten min ko va, ka chung thû an rél ta a. “*Vawiinah hian Isua hi i kalsana, Buddhist i nih leh chuan i zahawmna i nei lêt leh ang a. Mahse, i kalsan duh loh chuan i nuin chil chhâk chein a béng che ang*

a. I unaute leh khawtláng mipuiten an chhùnzawm nghâl bawk ang. I ram Bigha 10 hi i chán nghâl bawk ang. Inngaihtuah nán minute nga kan pe ang che,” an ti a.

Minute nga chhúng chuan ka inngaihtuah a. “Kan chhúngkuah keimah chiah Kristian ka ni si a, Buddhist-ah ka inlet leh mai ang,” ka ti a. Rilru ṭawngṭainain, “*Lalpa, min ngaidam rawh. Hei bâk hi ka thei lo a ni*,” ka ti a. Mahse chiang lutukin Baptisma ka chan laia Isua phatsan lo tûr ka intiamna thû chu ka bengah a ri ta tluk tluk mai. “*Ka phatsan thei lo*,” ka ti ta a. An tih tak tak tûr pawha ka ngaih loh - min hringtu nu chu ka hmaah lo dingin chil min chhâk a, min béng a, ka unauten an rawn chhùnzawm a. Chuta mi awm zawng zawng, mi 200 chuangin chil min chhâk a, min béng bawk a ni. Tlai a lo nih chuan khua aṭangin min hnawt chhuak a. Ka hak lai leh ₹ 100 ka ah sa bâk neih ka nei lo. Hmél hriat motor-ah chuangin *Siliguri* chu ka thleng thla ta a. *New Jaipalguri Train Station* thleng kein ka kal leh a. Motor pawha dárkár khat lai tlân a ni. Guwahati train-ah *ticket* nei lovin *Bathroom*-a biru zélin ka kal a. Guwahati aṭanga Shillong chu Khasi truck hnunga chuangin ka thleng ta a. Hetih chhúng hian riltàm leh tuihàl ka nei lo.

Happy Valley ka thlen chuan beiseina sáng tak nèna ka thlir sipaiho quarters-a ka hmél hriatte chu an lo sawn darh vek tawh avàngin tu mah hmél hhriat ka nei ta hauh lo mai a. Hna ka zawn pawhin tu mahin min pe duh lo va. Kawtlaiah leh mi bathlàrah thla ruk chhúng ka riak a ni. Bihari *Cement* pu ka hmu a, put ka díl ve a. Bag khat ₹ 5-a puin ka inhlawh ve ta a. Chu chuan chhangthâwp leh tui ka lei ve ṭhìn. Lehkakhawng phaha buara sinin, thla ruk chhúng chu kawr pakhat nèn ka awm a ni. Hemi chhúng hian khua a chhiain a vawt êm êm a, thlasik lai a lo ni bawk nèn. Mahse, Blanket lum nuam sina, khum dûp nuam deuhva mu ang mai hian ka inhre ṭhìn.

Hetianga thla ruk chhúng hun ka hman ral meuh chuan beidawnnain min zèm ṭan ta a. Pathian ka chhuahchhàl ṭan ta a. Mahse mak takin ka hmél hriat John Lalrinawma, B Th zirlai chu a lo lang hlawl mai a. “*Lo kal rawh. Ka nu leh pa te chu i nu leh pate an ni ang a, ka chhúngte chu i chhúngte an ni ang. Chumi tür chuan Lalpan min ti a ni,*” a ti a. Mahse, Mizoram pawh ka la hre ngai si lo va. Salah te min hralh mai ang tih ka hlau va. Kár khat chhúng ni tin min sàwm hnu chuan ka ṭawngtinaah Pathianin, “*Mizoram i kal ngei tür a ni,*” min ti ta a. February ni 20, 2008-ah Mizoram ka lo thleng ta a ni.

Tuikual, Aizawl, Mizoram ka lo thleng chu ka nu leh pa, ka chhúngte (John Lalrinawma chhúngte) zawng zawngin min lo hmuak a. Ka pain ran a lo talh a. Ka thleng chiah, taxi aṭanga kan chhuak chu ka nuin min lo chibai a. Hnehna a lo puang a, a hrin ang chiahin min ngai a ni. Court-ah kalin *Official*-in an chhúngkuaah min la lût a. An tlum ber ni türin, ka hming pawh Sonam Bhutia aṭangin ka nuin, ‘*Lal rawngbawl tura ruat i nih avàngin Lalruatkima ni rawh se,*’ a ti a, ‘*Lalruatkima*’ tih ka lo ni ta a ni (*Hei hi Document zawng zawngah pawm/dah a ni*).

July – December, 2008 (42 Batch) chhúng Hindi Bible School-ah Certificate in Theology (C Th) ka zir ta a. Ṭawng lamah harsatna ka nei nasain, ka bei a dawng êm êm a. Ka nu hnênah ziakin, “*Ka thiam thei lo, ka lo haw mai ang,*” tih chu Mizo ṭawngin ka ṭhianpa ka lehtir hnuin phone-in ka bia a. Ka nu chuan, “*E, i ṭawngtai lo a nih kha, Pathian au rawh,*” min ti a. Ka rilru chuan, “*Zíng, chhùn leh zànah ka ṭawngtai alâwm le,*” ka ti a. Mahse Joela 2:13 thû, “*In puan ni lovin in thinlung thlér ula, Lalpa in Pathian lam chu hawi rawh u,*” tih hi min pe ta a. Tichuan ni sarih chhúng, chaw leh tui ngheiin ka ṭawngtai ta a. “*Lalpa, ka mualpho chuan nang pawh i mualpho dáwn. Thiamna min pe rawh,*” ka ti a. A kár leh mai *Exam* a ni tawh si a, eng mah ka la thiam lo. Ṭhiantre chuan nasa takin an zir a.

Tichuan, exam a lo ni a. Ka rilrua awm ang ang chu ka ziak thei ta vek mai a. Exam zawahha tum khat chu Bawngkawn bazar-a ka kal hi mak tak main Mizo ṭawngin ka ṭawng ta char char mai a. Mi pawi ka sawi palh ang tih hlau lutukin Hostel-ah ka tlân chho va. Mizo Bible ka chhiar châk ta êm êm a. Ka ṭhianpa ka díl a. Johana 11:40, “*I rin chuan Pathian ropuizia i hmu ang,’ ka ti lo che em ni?*” tih hi ka chhiar ta par par mai a. Ka ṭhianpa pawh chuan mak a ti hle a.

Result a lo chhuah meuh chuan Top 10-ah ka lo lang reng a. 2nd Division-ah a tàwpah ka pass chhuak ta a ni. Ka ṭhianten, “*Thosilen hnuaiah i ṭawngtai emaw kan tih laiin entawn tûr i lo ziak a ni maw?*” an ti fiam a ni.

Tichuan, kum 2009 aṭangin Masihi Sangati hnuaiah Evangelist hna ka thawk ṭan a. Kum 2011-ah nupui neiin fanu pakhat kan nei a. Tûnah hian Chawlhhmun Pastor Bialah Evangelist-in ka awm mék a ni.

Tuikuala ka chhúngte leh ka nupui fanaute hming han tár lang ve hrim hrim ila.

Ka pa :	C. Rosiamliana
Ka nu :	Vànlalhlangi (L)
Ka unaute	C. Lalrinsanga C. Lalthlamuana John Lalrinawma C. Lalremruata Lalruakima (Keimah)
Ka nupui :	Lalawmpuui
Ka fanu :	Lalhmangaihzuali

Ka testimony hi fiah tâwk lo a awm a nih chuan min ngaidam dáwn nia. Chhiartu zawng zawngte Pathianin malsàwm rawh se.

SERMON

Kohhran tâna a lo kalna

SUAL TEL LOVIN A LO KAL LEH ANG*Chhiar tûr: Hebrai 9:28**Biakhmingthanga Chhangte**Kolsib Vengthar**Mobile No: 9366943319*

Kan cháng tar lanah hian Krista chu mihring anga vawi khat a lo kalnaah khán suala piangin a lo kal a; a lo kal vawi hnihnaah chuan sual tel lovin a lo kal leh ang. He thu pahnih hi lo chhui ila.

A lo kalna hmasa: Isua tísâa changa a lo kalna hmasaah khán ‘khawvél sual kalpuitu’ atán a ni a (Jn 1:29) - Baptistu Johanan, “*En teh u, Pathian Beràm No, khawvél sual kalpuitu tûr saw,*” tia a sawi ang khán. Tlanna nia Sual Kalpuitu Kèlin a entír lai tak, hetah hian tar lan a ni. Azazela Kèl (*chumi awmzia chu Sual kalpuitu, mite sual mawhphurtu kèl*) chuan Israel hnam pum pui sualna a chunga nghatin a phur a, mite chèn lohna ramah a kal bopui ta daih ang khán (Lev 16:21, 22) Isua Krista pawhin khawvél pum pui sual a chunga nghah chu phurin tu ma chèn lohna hmun

Jerusalem Kulh Kawngkhàr páwn lamah a kalpui ta a. “*Sual rêng rêng hre lo chu Pathianin keimahni avàngin sualah a siam a*” (2 Kor 5:12).

Khawvél sual zawng zawng phurtu a nih avàngin Thianghlimna Pathian tân mi tenawm tak a ni a, khawvél sual a phurh lai chuan “*Ka Pathian, ka Pathian, engah nge mi kalsan?*” tia a auh lawm lawm pawhin ‘*A Fapa duh tak, a lawm êm êm*’ leh ‘*A Fapa mal neih chhun*’ ni mah se “*Mi sual chungah làwmna rêng ka nei lo,*” titu Pathian chuan a hawisan daih a, kam khat mahin a chháng lo (Jn 3:16; Matt 27:46; Isa

53:5, 6; 1 Pet 2:24). Nang leh kei leh khawvél sual zawng zawng phurin Kalvari tláng maichàm chungah a inhlàn a, chu a inhlanna avàng chuan Adama bawhchhiatna sual chu lâk kian a ni ta a. “*Ani chuan a mite chu an thil tihsual lakah a chhandam ta a*” (Mt 1:21). Kalvari Maichàm chunga sual tán vawi khat a inhlanna chu tih nawn a ngai tawh lo va, chatuan atán a inhlàn tawh a, sual man a tlâk tawh a, “*A kin ta!*” a ti a ni (Jn 19:30).

Khawvél zawng zawng sual chu mihring a nihna taksaa phurin thlènah a phúm bo ta vek a, sual lâk kian a ni ta. Thihna aṭanga a thawhleh hnuah erawh chuan nunna thanralo tholehta. Sual rēng rēng a phur tawh lo va; Puithiam Lalber-a lo ḥangin Ama thisen ngei kha Vàn Biak bûk, Hmun Thiaghlim berah a han hlàn ta a. Sual thâwina atána Kraws Maichàm chunga a ‘*inhlanna*’ leh Pathian leh mihring inkára Palai hna a han thawhna chu Pa Pathianin a lo pawmsak a

(1 Tim 2:5, 6). ‘*Vawi khat hlan a awm tawhna*’ chu Pain a lo pawm tawh avàngin hlan nawn fo a ngai tawh lo va, sual chungcháng thua tlanna chu a thawk zo ta vek a ni. Sual thâwina hlan nawn fo a ngai tawh lo va, Levia Puithiam hna thawh nawn fo a ngai tawh lo.

Chutichuan, Isua Krista chu mi zawng zawng chhandamtu a ni a. Amaherawhchu, mi zawng zawng chhandamtu ni teh rēng mah se ring ve duh lo te erawh chuan Chhandamna chu an chang ve thei dáwn lo. Chhandamna hna Isuan a thawk zo tawh a, Chhandam an ni tawh a, an rin duh loh avàng zawkin ‘*anmahni thu ngeiin thiam loh an la inchantír ang*’ (Mt 12:37). Hei vàng tak hian Paula chuan, “...*a ringtute chhandamtu a ni deuh ber mai*,” tiin a sawi rēng a ni (1 Tim 4:10). Hei hi Isua lo kal vawi khatna hnathawh leh a rah chu a ni.

Lo kal vawi hnihna:
Thlarau lama rinna avànga

chhandam, thiam changa awm ringtute chu ‘*Ama ruala kaih thawh*’ kan ni tawh a (Rom 6:11; Kol 3:1-4). “*Krista Isuaah chuan ama rual vêkin min kai thovin vàn hmunah te ama hnênah min thuttír ta a*” (Eph 2:6). Taksa lam thilah erawh chuan ‘fa kan nihna, kan taksa tlanna chu nghâkin...kan rilruin (*leiah hian*) kan la rûm rih a’ (Rom). Amaherawhchu, ‘*rinna avàng-a chhandama awm tawhten*’ (Eph 2:8), he kan taksa, vàn taksa tihdanglamna nghâkin Lalpa lo lan hun kan thlir reng thìn a ni (2 Tim 4:8). Chutiang ringtu, Lalpa lo lanna beiseitute tán chuan Krista chu sual tel lovin vawi hnihnaah a lo lang leh ang (Heb 9:28).

Sual tel lova Lalpa rawn lan lehna tûr hi Kohhran tán

bîka a lo lanna tûr a ni. Paulan 1 Kor 15:51-54; 1 Thes 4:13-18-ah te hian chiang takin a sawi a ni. Eng niah emaw chuan Kristaa muhîlte chu thlàn aṭangin an lo tho leh ang a, keini nungdama awmte pawh ‘*mit khap kár lovah tihdanglamin kan awm ang a,*’ (1 Kor 15: 51-54), vàn boruakah khian a ruala lâk chhohin kan la awm ang. Chutah zet chuan kan ‘*taksa tlanna*’ thlarau lam leh taksa lam chhandamna famkim changin kumkhuain Lalpa hnênah kan awm tawh ang. Chutih hunah chuan ‘*Amah angin kan awm tawh ang*’ (1 Jn 3:2, 3).

Chumi huna tel ve tûrin i inpeih tawh em? Chhandam i ni tawh em? Pathian rama chêng ve tûrin i piangthar tawh em? Inenfiah rawh le.

Russia ram lal ber, Alexander I (1777-1825) khân mi tu pawh – puithiam emaw, lo neutu emaw pawh ni se, Kristian a nih leh nih loh hi minute nga chhúngin a hre zêl thei tih a sawi a ni.

‘*Tin, Petera leh Johana huaizia chu an hmuhin, lehkha thiam lo, mi mâwl tak an ni tih an hriatin mak an ti hle a; Isua hnênah an awm tawh tih an hre ta a*’ (Tirh 4:13).

BUH HMUN ATANGIN

HRI PUI KÁRA RÍNGTHAR

*Vanlalhumhima, Evangelist
Budge Budge, Calcutta Mission Field
Mobile No: 7439990305*

Thu hma: Hun tha min petu Pathian hnênah làwmthu ka sawi e. Bial Workers' Meet-in he thu ziak tûra min han ruat ve hi a làwmawm rualin thu ziak mi nih ve loh chuan a huphurhawm duh hle. Eng pawh ni sela, Lalpa ropui nán ni se. Tûna chanchin kan sawi tûr hi kum 2021-a mi tawh kha a ni a. Calcutta Mission Field (C.M.F) chhúnga, Kolkata Pastor Bial chhúnga Thakurpukur Fellowship (tûnah chuan Kohhran puitling a ni tawh)-a thil thleng a ni. Pitar bengngawng, upa tawh tak, mahnia ei leh in tûr pawh thawh chhuah harsat tawh tak mai Pi Uma Benerjee (Hindu Sakhaw zui hîntu |) chanchin a ni. Amah enkawltu a fapa-in a boralsan hnua Kristiana a inpêk chhoh dàn a ni (a hming hi ‘kan Pi-i’ tiin kan sawi mai hîn | dáwn a ni).

Kum 2019: Kum tîr lam a ni a, rawngbâwlna hmun tûr kan thlen tirh atangin thiam lo takin rawngbâwl hna kan  nghâl mawp mawp a. Kan hun hman dàn tlangpuite chu - group prochar te, Bible tract sem te, joint group procharte, film show te, house visit te, home prayerte leh a rem rem, Pathian thu hmanga kawm (direct evangelism) te a ni. Pathian zárah Kohhran inkhâwm a nuam nghâl êm êm

a, inkhâwm pawh Pathian zárah kan  ha hle  hîn. Tûna a chanchin kan sawi tum ber kan Pi-i pawh hi Kohhran inpawl honaa rawn tel ve fo  hîn a ni. *Seekers' Rally* (baptisma la chang lote pual programme) kan neih hmasakin a fapa (amah enkawltu)-in lo kal rem a tih loh avàngin *Rally* lai chuan a hmél hmuh tûr a awm ta lo rêng a. Khami hnu atang phei kha chuan Biak Inah pawh kan hmu khát ta hle.

Hri pui a intan: Kum 2020 kum thar hmél kan hmu leh ta; mahse, kum dang ang lo takin khawvél pum huap hri pui (COVID 19) a rawn léng ta tlat mai. Hun rei tak chhúng Kohhran inkhâwm thei lovin kan awm a. Member leh seeker-te pawh kan intlawh pawh thei lo. Mahni in chhúngah kan inkharkhip thup mai. Khua a har ru duh thìn hle. Mahnia fianrial tawngtaina neih leh chhúng inkhâwm kha kan thlen thui theih ber a ni.

Tichuan, khawhar ru taka kan tawm thup lai chuan, kan Field Secretary remhriatna zárah inkhâwmna hun (*zoom online*) kár tinin kan nei thei ta hlauh thìn a. Khatih hun lai khán signal a chak loh cháng a tam thìn a; chuvàng chuan kan inkhâwm dáwn zàn chuan *signal* a chak deuh tâkin tiin Biak Inah ka kal mai thìn. Inkhâwm bàna tawngtaina neih nghâl kha a rem hle bawk. Kan inkhâwmah chuan *sharing* bâkah Pastor-te atangin Pathian thuchah tha takte kan ngaithla thìn.

Thlarau nun a tichakin a tiphûr thìn hle. Hun eng emaw ti chhúng kha chutiang chuan kan inkhâwm thìn. Mahse, neih reng theih a nih tâk loval chuan kham lo deuh chung chuan kan tàwp leh ta a.

Ei leh bàra harsatna tâwkte: Hri léng avànga chhuah theih loh hun chhúng a rei si a, Kohhranhote chu mahni awm hmuna a thei theiin chaw ngheia Pathian au tam türin kan inhrilh a. Hri léng belh chhahin Amphan Cyclone (Thlipui) rawn tleh bawk. Fimkhur tak siin tléma hnaivai deuh seeker/ member-te chu (*an in chhúng pawh rap ngam lovin*) hla deuh aṭangin, “*In dam tha maw? Eng nge in chanchin?*” tiin kan inkan a. Ei leh bàr lam a harsatna tâwk member leh seeker-te chu, buhfai leh chawhmeh kan sem ve thìn. Hri a hluar a, tlémin a zia a, a zia lo leh a; chutiang rêng rêng chuan hun leh ni kha kan hmang liam a ni ber.

Lalpa remruat dàn hi a va mak êm! Zan khat chu mak

deuh maiin tuihâlna kan ti dáwn nge ni (ka sawi fiah thiam chiah lo) chuan min mawlh tlat mai. Tum dangah ka awm ngai pawh ni si lo chu, a ngaihna ka hre lo hle. Ka meng reng a, ka Ჰawngtai Ჰhin, a reh mai si lo. Zíng khua a vár, a ngaihna hre ta lo chu, “Khaw nge ni, intihharh ka ngai a ni ang. Intihharh pah a ni mai,” tiin Biak In ka pan tarâwih a. Biak Inah chuan rei tak ka Ჰawngtai a. Kan Ჰawngtai zo chu ka veng deuh hawk a. Chutia ka Ჰawngtai zo, in lam pana ka kir leh lai tak chuan, pa pakhat (kan Pi-i fapa), en rēng rēng pawha, a ná a ni tih hriat ngawih ngawih chuan beidawng hmél tak si, Pathianah beiseina nei hmél pu si chuan, “Min Ჰawngtaisak thei ang em?” tiin min lo zâwt a.

A tìrah chuan ka hrethiam mai lo va. A nu, kan Pi-i chuan zaizir nèn meuh a lo sawi chhàwn ve leh hnu chuan a sawi awmzia leh an mamawh chu ka hrethiam ta chauh va; chhàn mai dàn tûr erawh ka hrethiam lo hle. Hri

kai ka hlau ve tho si, tin, anni tán leh ka tán pawh a him lo thei tho si. Chutih rual chuan, ‘*Lalpa kohna a lo ni reng thei’* tih ngaihtuahna nèn rilru insual tak chung chuan, “Aw le. Ka va haw phawt ang a, ka lo kal leh dáwn nia,” tiin hmanhmawh tak chungin ka haw pheisan a (an in leh kan awmna a inhlat êm êm lo).

In ka va thlen vêleh chuan ka thawhpipa (Evangelist) Pu Taposh Adhikary-a chu phone-in, thil awm dàn leh chanchin te ka sawi a. Ani pawh chuan Ჰawngtaisak chu duh mah se hri léng avàngin ani tán rawn chhuah chi ni hek lo (an awmna a hlat tham deuh avàngin). Tichuan, theih tàwpa fimkhura ka inbuatsaih hnu chuan ka va kal leh ta ngei a. An in ka thlen hma deuh chuan kan Pi-i lo dâk chuan min lo hmu a, ring deuh mai hian min lo ko vat a.

“Eng pawh ni se, a nih nih kan ni tawh mai a ni ang chu. Min véngtu chu Lalpa a ni,” tiin ka va kal ta a. “Lalpan engkim a hria alâwm!” tiin,

rilru ṭawngṭaina nèn an in chu ka pan a. Ka thawhpuipa *video-a call* chung chuan in chhúngah chuan ka lût a. Damlo chu khumah a lo mu a, a rûm deuh nghulh nghulh mai bawk a. Ṭawng ka la thiam ṭha lo nèn, Pu Taposh-a chuan *phone (video)* aṭang chuan Pathian thu a sawi a, damlo nèn chuan en pahin kan ngaithla a. Pathian thu a sawi zawh chuan *phone* aṭang bawk chuan chu damlo hnênah chuan a sawi anga lo sawi ve tûrin a hrilh a. Tichuan, a theih ang angin Pathian hnêna inhlan ṭawngṭaina a neihtír a.

Chumi zawah chuan '*Nangni thawk rim leh phurrit phur zawng zawngte u, ka hnênah lo kal ula keiman ka chawlhtír ang che u'* (Mt 11:28) tih Bengali ṭawnga ka vawn sa chu sawiin theih tâwpin kan Pathian ka au va. Ṭawngṭaina ka hmang chu an lâwm nufa ve hle a. Rei awm ta lo chuan ka hawsan ta a.

Lalpan Ṭawngṭaina a chháng:

A tûk a lo ni a. Mak

angreng takin khatia ṭawng pawh ṭawng ṭha peih lo, kal pawh kal ṭha thei lo khawpa na chau si kha, páwna pangngai deuh taka a chhuak hi ka va hmu ta hlawl mai. A ná kha a dam nghâl vek e chu ka ti lo; mahse, Pathianin chakna/ damna a pe a ni tih kha a hmu chiang bertu ka ni ngei ang. Lalpa chu fakin awm rawh se. Ka thawhpuipa pawh ka hrilh ve nghâl nghe nghe. Tlémin hri léng a zia deuh va, bituk chin nei leh inkár hlat záwng neiin inkhâwm a lo theih a. Phal chin kha tlémin, tam lo ṭhìn hle mah se inkhâwm kha a nuam ṭhìn hle. Tum khat chu damlo kan ṭawngṭaisakpa kha kan Biak Inah a rawn inkhâwm ve a nih chu maw le (A nu Pitar-i pawh a rawn Inkâwm ve leh ṭhìn tawh a). Lalpa chu fakin awm rawh se.

Amah inenkawlna bâkah Kohhranhovin kan ṭawngṭaipui ṭhinna chu Lalpan mal a sàwm a, hun rei fé a rawn ṭha chho va. A pum puar leh hmél te pawh zia deuhvin a chak ve viau a. Hun a kal deuh va, a natna ngai chu rawn

chhuak lehin min boralsan ta a ni. A pawi kan va ti vawng vawng tak êm! Kohhran a rawn bél a, Kohhran pawhin theih tâwp chhuahin a dam theih nán kan ṭawngtaipui a; mahse, kan thu a ni si lo.

Kan dìl loh zâwk malsàwmna: Chutia damlo kan ṭawngtaipui ṭhin berin min boralsan tâk si-ah chuan a nu (kan Pi-i) tar tawh si, hrisel bîk vak chuang si lo, beng ṭha lo lehngħâl chuan Biak In a rawn belh chhunzawm hi ka ring tawh lo rēng rēng a. Mahse, rin loh deuh maiin chutiang chu a ni hauh lo. Kan Pi-i chuan a hma ai zawngin Kohhran a rawn bél zual sauh va. Inkhâwm ṭhulh ngai mang lovin Biak in a la rawn belh chhunzawm fan zâwk a ni. Lalpa chu fakin awm rawh se.

Kan Pi-in baptism a chang: Hriin ziaawm lam a pan hret a, inkhâwm phal zât pawh a pung zêl a. Kohhran programme neih phal chin a lo pung a, a va làwmawm tak êm! Kohhran/Fellowship

inkhâwm neih dàn pangngai chu pha lo mah se, inkhâwm kan kalpui thei ta a. Mask nèn inthlahrung tak, fimkhur tak si chuan kan zai a, kan zai tui thei phian a. Hri lèn hma ang chuan inkhâwm la ṭha lutuk lo mah ila kan pangngai ḫan a. Hri lèn hmaa kan *seeker* (ringthar tûra buatsahé mék)-te pawh an rawn inkhâwm ve leh ḫan a.

Seekers' Rally nei tûrin Workers' Meet-in a rél a, Bialtu Pastor hovin hun leh nite ruatin Ni 27 November, 2021-ah *Seekers' Rally* chu kan nei a. Rin aiin *seeker* kal khâwm pawh kan ṭha. Speaker hnêñ aṭangin Pathian thu ṭha tak kan ngathla a, Lalpan thil ropui tak leh mak tak mai min tihsak a. Zoram Kohhran, mi mal leh chhúngkua ang pawha min ṭawngtaipui ṭhingga rah lo langin, kan *seeker*-te hnênah Pathian ram a lo thleng ta a. Hemi ni hian **mi 36 laiin** Bialtu Pastor kutah baptism a chang ta a ni.

Mak hi ka ti êm êm a, a làwmawmin, a ropui ka ti hle

bawk. Kan Mission Field hian WhatsApp group kan nei a, chutah chuan ringthar Ჰawngtaipui ngaite leh chanchin inhrilh tawn nán te, intawngtaipui dàn kan thiam nán te tiin thupui kan thawh ve Ჰhin. Chu group-a ka thu *post* tür ka ngaihtuah lai chuan baptisma chang zíngah kan Pi-i kha a lo tel ve tih ka han hre ta a. A làwmawmin mak ka tizual hle a. Rilruah zighthna a lo awm nghâl. “*A hriatthiam loh vàng a ni ang em?*” ka ti rilru a. A ngaihna ka hre lo hle.

Remruattu Maka: Chutia mak tihna nèna ka awm lai chu zàn a ni a. Chhùn lama kan hun hman dàn leh ringthar tána Ჰawngtaipui tûra sawm tûrin, report tâwi chu kan buatsaiah a (lâwm tak chunga Pathian Thlarau Thianghlim hnathawh dàn chu ngaihtuah pahin). Chutih lai vêk chuan kan Pi-i bawk khân rilru la péngin – “*A hriatthiam loh vàng kha chu a ni thei lo; kan hun hman dàn kha a hmu niléng ve tho si. Eng tak chu hriain hmu ni maw?*” tia ka

ngaihtuah lai chuan “*Mitdel saw zâwt rawh u, Lal Isua a hmu si. Bengngawng saw zâwt rawh u, Isua thâwm chu a hria,*” tih thu khân min rawn déng leh ta dawt mai a. Ka harh ta zawk a. Zawhna ka neih zawng zawng chu a rawn fiah ta kuarh kuarh hi a ni ber. “*Eng vànga Kohhranho zinga rawn inkhâwmte kha peih ve reng Ჰhin nge a nih - beng tha bawk si lo?*” mak tihna hlira ka lo khah Ჰhinna Lalpan min han hrilh fiah chu a lo mak tak hle mai. A hmingah pawh REMRUATTU MAKÀ a ni rêng a. Mak tia zighthna ka lo neih zawng zawng chu chhànin a awm a, chumi chhànnna chu ‘*Isua thâwm chu a hria,*’ tih hi a ni. Isua thâwm a hriat vàngin Lal Isua chu Lal leh Chhandamtuah pawmin, rinawm taka a hniakhnung zui tûrin hri léng kárah kan Pi-i chuan baptisma a lo chang ve a lo ni. Lalpa chu fak leh chawimawiin awm rawh se.

‘*A RAMIN A ZAU ZÊL ANG A, A RAMAH REMNAIN TÀWPIN TAI A NEI LO VANG*’ (Isaia 9:7).

CRAFT CENTRE LEH CHANCHIN THA

*Lalramchuan, Craft Teacher
Chuapara, Siliguri Mission Field
Mobile No: 8001894976*

Ramthar chanchin bu hotuten Craft Centre rawngbàwlna chanchin ziak tûra min ti hi ka lâwm hle mai a. Pathianin a khawngaih rawngbàwl hna min pêk, tling lo tak a kan thawh venaa tawn hriat kan neih tlém tê aṭangin Craft Centre kal tlanga Chanchin Tha hril hian kawng ro a sut vezia leh rawngbàwlna pawimawh tak a nihzia tâwi têin ka rawn tár lang ve dáwn a ni.

Pathian khawngaihna azárah Craft Teacher hna kan thawh ve chhúngin hnam hrang hrang zíngah puan ̄thui zirtír hna hi kan thawk ve a. A tlángpuiin hênga puan ̄thui rawn zirte hi chhúngkaw khawsak harsa zâwk leh hnam hniam zâwk te an ni tlángpui ̄thìn. Chanchin Tha la hre ngai lote hnêna kan hrilh rual rual hian anmahni hnam zia leh khawsak chawi kâna tihhmasâwn hi thil ̄tûl tak leh Chanchin Thain a ken tel te pawh ti ila kan sawi sual viau awm love.

Hêng hnam hnuaihnung zâwkte leh chhúngkaw khawsak kawng pawha harsa vet te te te thiam thil chhe tê

kan inzirtír hian kawng tam takah hmasâwnna anmahni ah kan thlen ve a. Tin, a ram mite hian a tlángpuiin puan ̄thui zirna hi an ngai hlu thiam hle a, hmun ̄thenkhatah chuan chhúngkaw nu buai chung chunga rawn zirte leh kum upat hnu, kum sawmnga chuang tawh zirlai te pawh kan nei ̄thìn a ni. A bîkin puan ̄thui zirnaa tûn huna kan kalpui danah thla sawm chhúng a thlawnin kan inzirtír ̄thìn a, chumi hun chhúng chuan anmahni thuam leh an ̄thian hnaite thuam tûr ̄thui thei an ni hlawm deuh zêl a, hei ringawt pawh hi hlawhtlinna kailawn pakhat niin a lang. Tin, hetia tha taka zir chhuak te hi Certificate leh

puan ṭhui khawl a thlawnā pêk tel ṭhin an ni a; hmun ṭhenkhatah chuan hêng *certificate* hmanga ram páwna hna hmu ta te pawh sawi tûr an awm a ni. Tin, ṭhenkhat an mahni puan ṭhui hlawaḥa kháwl tha zâwk lei ta te, eizawnna atána dàwr hawng leh hmun danga thawk hmuh zui tûr an awmte hian Craft Centre kal tlanga kan rawngbâwlna a hlawhchham lohzia a tilang chiang hlein a hriat a ni.

Tin, Craft Centre rawngbâwlna hi ringlo mite nèna inlaichinna tha siam nan a ṭangkai hle a, khawi hmunah pawh kan zirlaite an nih chuan ring lo mi sakhuanaa kulmut tak pawh ni se an in chhúng kan dai lût thei a, min duhsakin min zah der ve êm êm zâwk ṭhin. Tin, nitin devotion hmanpui ṭhin niin, chumi hunah chuan thu leh hla hmanga Chanchin Tha, Lal Isua chanchin hriattírna hun tha tak a ni bawk. Kum tinin Field Working Committee ruahmannain Gospel week hman ṭhin a ni a, chutah

chuan counseling lama zei zia hre deuh leh thusawi thiam bîk te thawktu zíng aṭanga inthlang chhuakin kár khat chhúng ni tin Pathian thua inpâwl hona leh Film hmanga Lal Isua chanchin pan chhuahna hun hmanpui ṭhin a ni a, heng Gospel week kan hman a kan rawngbâwlna kal tlanga nau pai thei lo, nau lo pai ta te pawh an awm a ni. Tin, Craft Centre a kan zirlaite hian a tlángpuiin mi an ngaina êm êm vek ṭhin a, hemi a nih avàng hian zilh hauh an ngaih huna thu tha han inhrilhte pawh a awlsamin kan thu an ngaichâng ve êm êm bawkte hi rawngbâwlna tiawsamtu zínga mi niin a hriat bawk a ni.

A tàwpna atán tûna kan awm mékna hmun Chuapara ah hian zirlai Sawm kan nei mék a, chûng zínga mi pakua te chu ringlo mi an la ni mék a ni. He hun chhúnga a tam thei ang Isua chanchin kan hriattír a, rawngbâwlna hlawhtling taka kan kalpui zêl theih nan in mi ṭawngtai-puina kan rawn ngèn mawlh mawlh a ni e.

PATHIAN TIRH RINGLO PUITHIAMIN MIN HRUAI

*C. Lallawmsangi, Evangelist
Dumporijo, Arunachal North
Mobile No: 9436418699*

Ni 28-30 April, 2023 khán Mosu Kohhran Biak Inah Daporijo Pastor Bial Inkhâwmpui Vawi 19-na kan hmang a. Heta kan thupui chu '*Mihring thû leh Pathian thû*' (*Manushiyô aur Parmeswar ki agiya* - Tirh 5:29) a ni a, kan Speaker chu Pu Tasing Mosu a ni.

Speaker hian thiam takin thupui chu - "*Pathian thû kan zawn hi keimahni tân nun kawng hruaitu êng a ni a. Keimahni tân mai ni lovin kan thlah te zêl tân nunna a ni. Keimahni duh dàn maia kan kal chuan kawng dik lovah kan kal thìn a ni. Pathian thu ngaithlaa inkhâwmpui a hlâwk thinzia leh kohhran pawh mahni kea ding thei tûra hmasâwn zêl tûr a ni,*" tiin a sawi a.

Thu sawitu hian kum 2013-ah khán Presbyterian Hindi Bible School, Bawng-kawnah a han zirtawh a. A tui bawk a, Pathianni zing inkhâwm chu dárkár khat aia tam mah a sawi a; ning hmél erawh kan awm lo. Inkhâwm-

pui chhúng ruah a súr a, Biak In kawng a kâwi tha hle. Mahse Pathian malsàwmna a ni zâwk - khua tha se chu lo lama riak tâwk te an awm ngei ka ring. Naupang sikul chawlh lai a ni bawk a, naupang aṭanga thalai, tar thlengin hun hi kan hmang a ni. Kan bialah hian kohhran puitling pali leh Preaching Station pasrih kan awm a, Palai kal hi 181 kan ni.

Ka thawnha, Dumporijo aṭang chuan Km 80 motor-a kal hnuin, ke kawngah kal lehin, Upper Subansiri lei zuk zawh thla lehin, kan chhoh leh ngar ngar a. A châṅga chawlh zauh zauh bawk nèn dárkár li vêlah chuan kan thleng ve thei a ni. Thingtlâng lamah

July 2023

chuan kum 2019 aṭang khán
Êk In an lo nei Თha hlawm
tawh a; inthiar dáwna vawk
min ûmtu pawh an awm tawh
lo va, a nuam ve tawh khawp
mai!

Thingtláng ke kawng a ni
a, ruah a súr reng bawk nèn
hawn lam chu vàngvat panga
lai ka kai hawng a.
Inkhâwmpui lai chuan Burma
Shoe (pheikhawk pum hrинг-
uk) ka bun reng. Kawng a diak
lutuk a, Pathianni chuan
Rubber Pheikhawk ka bun ve
hrâm - Gum boot ka lo keng
lo kha ka inchhîr khawp mai!
Inrinni zàn chuan uihlín min
zar buai bawk nèn, kawm-
thlang ringlo miten hla an play
zankhua a, ka muhil thei lo. A
tûkah ka zuk kal a, Თawng-
ṭaina te leh Pathian thu te
hrilhin hun ka zuk hmang a,
zàna bengchheng siam tawh
lo tûrin ka ngen bawk a. “Aw
le,” tiin min chháng a.
Inkhâwm tûrin ka sáwm a;
mahse, zu an lo in avàngin
inkhâwm an duh lo va.
Pathianni zàn chuan beng-
chheng thâwm hre lovin tui
takin thlen inte chhuatah ka

Ramthar

23

mu thei ta a ni! Thlen in te
kawmthlang ringlo zu zuar
inah bengchheng siam lo se
chuan an ina zuk kal châkna
ka nei miah lo vang; engkim
hi Lalpa remruatna a lo ni e.
*‘Tin, Pathian hmangaihtu,
amaha ruat anga a kohvate
tán chuan, an Თhatna tûrin
engkimin a thawsak hlawm
thìn tih kan hria’* (Rom 8:28).

Ni 4.5.2023 khán Mizoram Synod Missionary Traning Collage-a 2yr B. Miss. zirlai lo kal te chu kan Field-a Pastor bial parukah inthen darhin, keini bial hian mi panga – Ni. Lalramhmachhuani, Ni. Van-lalchhanchhuahi, Tv. Lalram-nghaka, Tv. Manuss Chakma leh Tv. James Lalzawmliana kan chang a. Keini thawktu awmten pakhat theuhva hruai lehin Daporijo Pastor Bial chhúng thingtláng, kea kal ngai khaw ngaah inthen darh lehin pahnih theuhvin kan kal hrang leh a. Kan chhuah hma ni aṭangin ruah hi a súr reng nèn hritláng khawsik a léng nasa hle bawk a ni! Hêng thingtláng khua kan kalnaah hian phone a hman theih loh

July 2023

va; mahse, hmun Მhenkhatah chuan a cháng chángin BSNL hmangin a inbiak pawh theih ve! Current a awm Მhat chuan rei lo deuh a inbiak ve theih a; mahse, khaw Მhenkhat hi tûn thlengin êng chhit tûr la nei lo leh phone-a la biak pawh theih loh te pawh an awm bawk a. Damdawi dàwr a awm lo va; mahse, Მawngtai hi an ring êm êm Მhin a, an dampui bawk Მhin.

Daporijo Pastor Მhmun aṭanga Missionary awm hla ber khua hi Nacho a ni a. Daporijo aṭangin Km 108 dana hla niin, NI. Lalnunfeli a awm a. Pastor bial inkhâwm-pui kan nei zo va, NI. Mafeli hian a khaw lama haw lovin mikhual hmuak tûrin Daporijo a tlang nghâl a. NI. Mafeli leh Vanlalchhanchhuahi (2 yr B. Miss. Zirlai) te hi inkawpin, Daporijo aṭanga khaw hla ber Charu (Nacho bul) ke kawnga kal tûr an nih avàngin ni 4.5.2023 zíng hian an chhuak hmasa a. Keini erawh chu motor thlen theih chin, Siyum khaw bul, ke kawnga kal tûr kan nih avàngin Daporijo

www.mizoramsynod.org

Ramthar

24

aṭanga Siyum Km 80-a hlaah Sumo-in kak kal a.

Siyum thlen hma deuvin Missionary Pu Lallianênga leh Tv. Ramtharnghaka te chuan Dui khuaa kal tûr an nih avàngin min chhuksan a. Mi dang Missionary Tv. Lalramthara leh Tv. Manuss Chakma hi Siyum khaw bul Mosu khuaa kal ve tho tûr an ni a. Tv. James Lalzawmliana hi a kalna tûr Bogia khua a ni a; Pu Tau Jipiu, Native Evangelist-in Motor thlen phâk chin Siyum-ah a rawn lam dáwn avàngin Missionary NI. Malsàwmkimi thawhna Siyum-ah kan riak ho thei a. Kei leh NI. Lalramhmachhuani te hi Siyum khua aṭanga hnai ber, Ibba khuaa kal tûr kan ni thung a. Siyum Missionary, NI. Asawmi hian a inah tlin takin min lo mikhual a, a chungah kan lâwm êm êm a ni.

A tûk ni 5.5.2023-ah mahni kalna Მheuhva kan feh chhuah hmain kan Მawngtai ho va. Ruah sùr vànga kawng a diak êm avàngin rubber pheikhawk leh gum-boot kan

July 2023

bun hlawm a. Kár khat lai zin kawnga hun hmang tûr kan nih avàngin Bible leh hla bu bâkah thâwmhnaw hâk thlák leh Pathiannia hâk tûr te, (ruah a sùr avàngin khua a vawt a) nihliap bâkah thâwmhnaw lum ken a ngai bawk nèn thâwmhnaw kan ah theih tâwk ken a ngai tho a ni.

Keini, Nl. Sentei nèn hian Ibba, a hnai berah kan kal a. Hemi ṭum hian lui tui a lian nasa khawp mai a, tui hi a khauh hle. Khûp thleng chu kan dai kai thei a, a aia thûk lehzêl kan dai ngam lo va, a hnár lamah a phai deuh a awm ang tiin kai tumin kan bei leh a. A lo thûk lehzêl bawk si. Vawi thum dai kai tumin kan bei a, khûp thleng kan dai thei a, a aia thûk chu kan kal ngam ta lo va, rilru a buai duh map map hle mai a! Ibba kalna kawng pakhat zâwk, lui kai ngai lo leh lei zawh ngai lo, kawng thui zâwk zawh tûr kawng khat a la awm a.

Mahse, kîr lehin chu kawng chu zawh ila, ruah súr leh kawng diak nèn kan thim

Ramthar

25

lût dáwn bawk si! Rilru ṭawngṭaina nèn lui mawng lamah chuan kan kal thla leh ta a. Nimahsela, Lalpan ringlo mi puithiam (Ni leh thla betu), he lui mawnga sangha man túra lo la awm mék chu a rawn tîr ta a. A thûk lai, ama kâwng thleng daiin kan kal kaina tûr thing a sat a, lung a dawh pâwng a, kan *bag* akin lui min kaisak hmasa a.

Chumi hnuah Nl. Sentei kai lehin, a bán vei lama thing a phun chu vuanin, Nl. Sentei bán ding lamah kaiin a kalpuí hmasa a. Nl. Sentei, a thing kham zawh lai chu rap pial, lui lama a tla thla tûr chu ringlo puithiam chuan a lo pawm bet hman a. Lui a kaipui ta a. Chumi hnuah chuan kei pawhin chutiang chuan vei lamin thing vawnchhan chu vuanin, ka kut ding lamah min kaiin, a thûk laiah chuan ringlo puithiam chu a ding leh a. Lui min kaipui zawh hnu chuan kei chuan, “*Lal Isuan thlamuanin, awmpui chein, malsàwm che rawh se. Kan lâwm tak zet e!*” ka tih chuan ani chuan, “*Kei chu Ni leh Thla betu puithiam*

July 2023

ka ni. Lal Isua mi ka ni lo," tiin min chháng a.

Kan pu hian, "Khawiah nge in kal dáwn? Khawia mi nge in nih?" tiin min zâwt a. Kei chuan, "Mizoram aṭanga rawn kal kan ni a. Lal Isua mi kan ni a, a rawngbáwl tûrin Ibba khuaah kan kal dáwn a ni," tiin ka chháng a. Ringlo puithiam chuan, "Ka tlangval lai chuan Mizoramah chuan ka kal tawh alâwm," tiin min lo chháng var a. Thla te kan lâkpuí hnu chuan a chempui pai lai chu la chhuakin thla khat lai ruah sùr tawh avàṅga kawng hnîm pik chûk mai chu min han sàm faisak leh ta a, "Hemi kawngah hian kal rawh u," tiin, min thlah leh a. Kei chuan thlah nán, "Lal Isuan thlamuanin, awmpuiin, malsàwm che rawh se. A làwm-awm tak zet e!" tiin ka thlah leh hrâm a ni!

Lui kan dai kai lai hian Sam 23:4 – 'A ni, thihma hlim kawr ruam zawk mah ila, thil ṭha lo rēng rēng ka hlau lo vang; Nang ka hnênah i awm si a; I talhtum leh i tiangin mi

Ramthar

26

thlamuan ṭhin a ni," tih thu hi a awm reng a. Lalpan a mite chu min véngin min thlamuan reng ṭhin!

Tahna ruam chu an zawhin tuihna awmnate chu an siam ṭhin a, A ni ruah tui tla hmasa chuan malsàwm-nain a khuh ṭhin (Sam 84:6). 'Lalpa tán thil chhe tê kan tuar chung paw a ringlo miin heti khawpa min ngaihsak ka ngaihtuah khán, Lalpa tán hian tuar leh chán chunga kan theihtâwpa kan thawh zêl chuan tuarna phèna malsàwmna chu lei leh vànah hian a malsàwmna kan va dawng nasa dáwn em!' tih hi min ngaihtuah chhuah tir nasa hle mai! Tuar leh chàn, retheih, mualpho kan hlauh avàṅga nawmsak te kan ûm lutuk ṭhin avàṅg hian Lal Isua ropuina tûr kan nunah a lang chhuak thei lo fo ṭhin.

'Leilung leh a chhúnga thil awm zawng zawng hi LALPA ta a ni a; Khawvél leh a chhúnga chêngte nén hian' (Sam 24:1). Lalpan kan zaa tán malsàwm rawh se. Amen.

PI JENNY LALHMINGMAWII (TETEI/TE-I) KHA

*Upa Lalmuawma
Kulikawn Vengthlang Kohhran
Mobile No: 9436196515*

Pi Jenny Lalhmingmawii (30), Pu Lalhriatpuia, Evangelist, Tinsorai (Barak Area) nupui kha missionary hming pu lo mah se, missionary ṭangkai berte zínga mi a ni. Thin leh Kal ṭha lo vàngin LRM Hospital, Aizawl a ni a. Mahse a natna kha natna khirh tak mai a ni a, natna dangin a tlâkbuak bawk nèn, ni 25.4.2023 khán chatuana chàwl tûrin min lo kalsan ta a ni. An khua, Dungtlangah ni 26.4.2023 khán Kohhranhovin ui takin an thlah liam a ni. A chanchin tâwi tê tal han tär lan ka tum a ni.

Kulikawn Vengthlang Kohhran ten Good Friday leh Easter Sunday denchhenin Kahrawt Bial (Cachar, Barak Area)-ah Ramthar Feh chhuah hun kan hmang a. Kahrawt Kohhranah leh Tlangpui Kohhranah Lungngaih zàn aṭanga Easter Sunday zàn thlengin Crusade neih a ni a. Good Friday chawhma leh Easter Sunday chawhma inkhâwm hi Crusade kan neihna bâkah Telkata, Halampunjee leh Bethel Fellowship-ah te hun kan hmang bawk a.

Hêng hmuna kal tûr hian

group-ah kan insiam a. Bethel Fellowship-a keini group kan kal hun hi Easter Sunday a ni a. Kahrawt kohhran aṭangin *pick up* hnungah chuangin kan kal a, kawng a chhe kher mai, kan sawt thleng ṭhak a ni ber e, tluang takin kan thleng a. He hmun hian a kalate nun thûk takin a khawih ang tih kan inhre lo; mahse, kan nun khawih êm êmtu chu Pi Tetei hi a ni.

Bethel Kohhran kan thlen hian Pi Tetei te nupa hian hmél hlim takin min lo hmuak a. An quarters-ah kan lût a, engkim mai kha a felfai thlap

July 2023

mai a, zun in/bual in thlengin a thianghlim êm êm mai a ni. Pi Tetei nunphung/mizia tûr chu tam tak a lang nghâl. Kan inkawm fé hnuah, inkhâwm tûrin Biak In kan pan a (pên 10 vêla thlen theih mai a ni). Inkhâwm boruak a nuam tak zet zet. Pu C. Lalhriatpuian (Puia) *keyboard* a tum a, Pi Tetein hla a hril a, uar takin a zai bawk a (Bru ɻawngin). Chuvâng pawh chu a ni ang an naute pawh an zai ring hle. An naute pahnihin khuang an pu a, khuang hnih hla te tui takin kan sa thei nia! Biak In chhúng awm dàn tûr lah an naute an zirtír ɬha, hmuh an nuam. Bethel Fellowship hi Kewa hnam awmna niin Bru ɻawng chu hrethiam tho mah se Kewa ɻawng an hmang a. Pi Tetei hian thla thum chhúngin rawngbawlna tûr khawp a thiam hman. A pasal ngei pawhin, “*Kei aiin a thiam zâwk*,” a ti hial. A va ropui êm!

Inkhâwm kan báng a, a inpêkna kan hmuh belh zêl. Keini kal hian Easter Sunday ruai atán thei tui leh chhang kan keng ve a, lo keng lo pawh

www.mizoramsynod.org

Ramthar

28

ni ila a sual lutuk lo ang. Pi Tetei hian *Easter Egg* te a lo buatsaih a (anmahni sum séngin). Ama sawi dàn takin - an nauteho hian a chei lai vêl an hmuh a hlau si a, an *bedroom*-ah te a rûk thei ang berin a lo chei mawi a. Chûngte chu an sem a, an nauteho pawhin an hlut hle.

Quarters-ah kan lût khâwm leh a. Chutah Thutak Lal Isuaa awmte nun awhawm lutuk kan hmuh belh leh. An Kohhran mi, damlo an lo awm neuh neuh a. Damdawi an rawn díl a, an lo pe a; mi dang a lo lût leh a, Paracetamol mum khat chiah an nei tawh a. Anmahni invènna tûr pawh an nei lo chungin an neih chhun chu damlo chu a pe a (*damdawite hi anmahni sum-in an lei mai zêl* a. A *ɬhenin an lei chhâwnsak* a, a *ɬhenin a thlawnin an la mai zêl*. A *thlawnna la hi an tam zâwk ang*); mahse, an thlaphâng chuang lo. “*Engah mah mangang suh u*,” tih te hi an nunah a chiang bik êm êm!

Chutah chuan chawpleh-

chilhin Pathian hnathawh a lang nghâl a. A dawmdawi neih chhun a pe a; mahse, kan zínga mi kal ve hian damdawi an mamawh ngawih ngawih - paracetamol, kawṭhalo damdawi te, digene te a lo ak hlauh va, a pe nghal a, bazar ni thlen hma chu an daih thei.

Hetianga vàn kohna a han chháng ta mai hian ngaihtuahna a tikal thui hle mai a. Hun kan hman ho lai te pawh khán chhúngrilah nawmsam lohna a lo neih sa ngei hi a rinawm hle mai a. Chuti chung chunga khati khawpa hlim leh nuam tia

rawng a báwl kha a ropui hle a ni.

Hetianga mi inpe, pasalte rawngbàwlna ṭàwiàwm tha kan chán hi a uiawm tih pawh hian a hrilh fiah zo àwm lo ve.

Kan inhmélhriat hun chhúng hi a rei lo hle mai; chuti chung chuan kan nunah hnutchhiah a ngah êm êm thung a ni.

A mi thianghlimte thihna chu LALPA ngaih chuan hlu tak a ni (Sam 116:15).

Khàm ság takah hian mi pakhat a tla palh hlauh mai a. Chhan chhuaktu páwl pakhat chuan an mi bo awmna chu zuk en chiang tûrin mi tu emw hruia thlâk ṭhain an hria a. Chulai hnaia awm, beràm véngtu râwlhar pakhat hi chumi atán chuan hman an duh a. Ani erawh chuan a lo duh lo nasa mai a. Mahse, an lam pana a pa rawn kal a hmuh chuan, “*Ka pain hrui a chelh dáwn chuan ka chhuk thla ang,*” a ti ta a. A pain hrui a chelh dáwn chuan hlauhthàwn tûr a awm lo. A thlamuanthlâk hle ang.

Lal Isuan Chanchin Tha hril tûra min tirh hian min tir mâuwl tawp lo. “*Tin, ngai teh u, kei kumkhuain, khawvêl tawp tleng pawhin, in hnênah ka awm zêl ang,*” tiin amah ngeiin (*kan kianga hruia uai thlâka*) kan hnêna awm ve zêl min tiam a ni. A va thlamuanthlâk lehzual êm!

RAMTHAR FEH

1.

1. Field hming	: Tripura Mission Field
2. Khua	: Dhanchandra
3. Bial	: Manirampur
4. Tlawh hun	: Ni 28.11.2022 - 03.12.2022
5. Tlawhtu	: Electric Veng Kohhran, Aizawl
6. Kal zât	: Mipa – 17; Hmeichhia - 6
7. Hnathawh	: Biak In sak
8. Sènso	: ₹ 1,11,560.00

9. Làwmawm lam: Kohhran-a mi inphal pangaten an motor an thawh chhuahpui a, Mistiri pariat lai an thawk chhuak thei a, a làwmawm hle. Upa pahnihin min ho thei a, a thlamuanthlák hle a ni. Ni 28.11.2022 zíng dár 5:00-ah min hruaitu, Upa Zohmingliana a ṭawngtai hnuin kan chhuak a, tluang takin Work Camp-na tür hmun Dhanchandra, Manirampur Bial, Tripura chu zàn dár 9:30 ah kan thleng. Kan Kohhranin an sènso te tumsakin eng emaw chen an lo thawk tawh a, Biak In (35x18 ft) hi skirting thleng brick an lo rem tawh a, inchhun te an lo vuah tawh a; a bâk zawng chu ni thum chhúng tluang tak leh rim taka thawkin kan zo fel thei a ni. Pulpit, Maicham, Lectern leh Khuang dahna te pawh kan siam nghâl a. Ni 1.12.2022, a ni thum niah Dhanchandra Biak In thar chu Upa Zohminglian an hawngin, Pathian hnênah a hlàn a. Mi 150 vêlin Biak Inthar lawmna ruai kan ṭheh a, a làwmawm hle a ni. Biak In sak nán hian a bungrua leh thil tûl lei nán ₹ 2,67,225.00 lai sèn a ni bawk.

10. Report tür tûl dang: Dinabandhu Biak In, Kolachhora Bial, Tripura chu kan Kohhranin an sènso te tum sakin hawn theiha sak zawh a ni bawk. Ni 02.12.2022 chawhma dár 11:30 khán Dinabandhu Biak In chu Upa Samuel Laldinglian an hawngin, Pathian hnênah a hlàn a. Mi 160 vêlin Biak In thar lawmna ruai kan ṭheh zui nghâl a, a làwmawm hle a ni.

Tichuan, ni 02.12.2022 tlaiah Dinabandhu aṭangin Tuidu-ah riak türin kan chho va, a tûk ni tlai dár 7:00-ah Pathian hruaina-in Aizawl kan thleng leh ta a ni. Kan zin chhúng zawngin Pathian hruaina ropui tak kan chang a, Pathian hnênah làwm thu kan sawi a ni.

Lianchungnunga, Ramthar Ziaktu

2.

1. Field hming : Tripura Mission Field
2. Khua : Tapiham (Tuingoi Pastor Bial)
3. Tlawh hun : Ni 12.12.2022 – 17.12.2022
4. Tlawhtu : KPP, Leitan East Kohhran
5. Kal zât : Mipa-11
6. Tlawh chhan : Hnathawh
7. Hnathawh : Thawktu Quarter sak
8. Sènso : ₹ 51,690/-
9. **Làwmawm lam** : Kum 2022-a kan Project, Work Camp tihiawhtling theia Pathian hruaina kan dawng hi kan lâwm hle a ni. Kal lam leh haw lamah harsatna kan tâwk lo va; tin, kalna tûr lirthei (Sumo leh Pickup) tláwm taka min hmantír mai bâkah a hmuna kan hman tûra Pick up min hnuchhiahu Tv. Lalduhawma, Dinthar Veng hnênah làwm thu kan sawi tak meuh a ni. Pu B. Vanlalsawma (KPP Member ni lovin) chu a hmuna ei rawngbáwl tûrin a rawn inpe a, tui tak leh hnianghnàr taka ei rawng min bàwlsak hi kan lâwm tak zet bawk. Tin, Tualchhúng Kohhran chhúngkuaah thuamhnaw kan khawn a, *bag* tam tham tak kan ken chu a khaw mite (Reang) hnênah kan sem a; hemi ṭuma an hlim leh lâwm hmél kha mitthlaah a la chám reng mai!
10. **Làwmawm lo lam** : Kan Quarters sak (Ft 24x15) hi kan sa pum nâ a, thingzai zai chawpte kan nghah ḥhin avàṅgin duh angin hna kan thawk chak hlei thei lo va, luah theihin kan peih ta chiah lo va, pawi kan ti hle.

11. Report tûl dang : Ni 12.12.2022 (Thawhtanni) zíngah Asst. Secretary, KPP-in tawngtaiin min thlah a. Zíng dár 6:30-a chhuakin zíng dár 8:30 ah Rawpuichhipah tükthuan kan ei a, chawhnu dár 12:43-ah Zawlnuam kan thleng a. Zawlnuam Bialtu Pastor, Rev. Lahmingthanga te chhúngkuain an Quarters-ah chhùn thingpui tui tak min lo buatsaisahsak a, kan lâwm hle a ni. Chawhnu dár 1:51-ah Kanhmun kan thleng a, hetah hian Tapiham-a thawktu (Missionary) Tv. Lalhrualtluangan min lo hmuak a. Ani ho hian kan tum ram chu kan pan chhunzawm zêl a, Work Camp kan neihna tûr Tapiham khua chu chawhnu dár 3:22-ah kan thleng. Hetah hian Upa Zairemmawia, Vice Chairman-in lâwm thu sawi tawngtaina a hmang zui a ni.

Tichuan, a tûk zíng aṭangin khaw en chhúng zawng, ni tin quarters sak hna kan thawk a. Thawktu hnênah hian '3,000 kan hnutchhiah bawk a ni. Ni 16 (Zirtawpni) chhùn dár 12:35-ah Work Camp-na hmun kan chhuahsan a. Zàn dár 7:30-ah Mamit kan thleng a, Mamitah hian Pi B. Lalsangzuali (Ei rawng min bàwlsaktu Pu B Vanlalsawma fanu) te chhúngkuain zanriah tuihnai tak min lo buatsaihsak a, kan va han lâwm tehlul em! Ni 17 (Inrinni) zíng dár 12:15-ah mahni in leh lo kan thleng leh ta a ni.

Work Camp kan neihnaa thawktu hi Ramthim Vei Pawl, Champhai ten an châwm a ni a. He a hlawh hian an chhúngkua a châwm tel a, hetianga Chanchin Tha rawngbàwlhaa inpe kan hmuu hian rilru a khawih hle mai. Kohhranhoten tawngtinaa kan hriat zui zêl pawh a tûl hle.

Laldanglova Pautu, KPP Ziaktu

3.

1. Field hming	: Barak Area
2. Khua	: Kaisanary
3. Tlawh hun	: Ni 24-29 April, 2023
4. Tlawhtu	: Venghnuai Kohhran
5. Kal zât	: Mipa – 20

- 6. Tlawh chhan** : Work Camp
7. Hnathawh : Biak in sak chhunzawm
8. Sènso : ₹ 4,22,525
- 9. Làwmawm lam:** Ni 24 (Thawhtanni) zing dár 6:00-ah Upa C. Lalramliana leh Upa Lalrohlua ten tawngtaia min thlah hnuah kan chhuak a. Tlai dár 2:30-ah Kaisanary khua kan thleng. Pastor leh thawktute leh kohhran miten min lo hmuak a. Kan bus leh truck te hian Biak In an thlen theih loh avàngin thiar leh ngaiin kan bungrua kanhláng thla a. A theih ang ang kan thiar phei leh a. A bâk hi Pi Nghaki pasal, Pu Lalrammawian a Pick Up-in min thiarsak a ni. Pi Roṭhiangi, Missionary pension-in zanriah min buatsaihsak.

Ni 25 zíng dár 5:00 atangin khaw èn chhúng kan thawk a. Upa te, kohhran nuho te, KTPho te leh paho ten min pui nasa bawk. Khua a lum avàngin Biak In hi kawngkapui, tukverh leh ventilation-in a khat tluk a ni. Hna kan thawk rim a; heti chunga inhliam lo leh natna avàṅga harsatna tâwk lova Work Camp kan nei thei hi ropui kan ti hle. Pathian min hruaina zawng zawngah làwm thu kan sawi mawlh mawlh e.

Kan Kohhran hruaituten Ramthar Committee ngenna leh Kaisanary Kohhrante mamawh hriaa Work Camp min remtihsak avàngin Kohhran chungah pawh kan lâwm tak zet. Ni 29.4.2023 tlai dár 2:30-ah tluang takin Aizawl kan thleng leh a no.

10. Làwmawm lo lam: Kan Biak In sak hi duh anga kan zo hman lo hi a pawi kan ti a. Chokut tun zagh loh leh Frame vuah kim loh, anmahni lam inthlahrun vàṅga an lo sawi lohte thawk zo lova kan haw erawh hrehawm kan ti hle mai. Hmabâk tlém la awm han zawhsak theih a châkawm. Lalpan lo ṭanpu mawlh teh se.

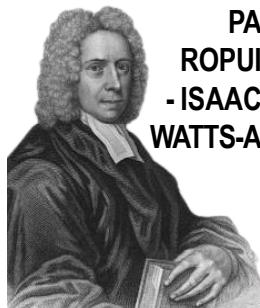
11. Report ṭûl dang: Kan hnathawh hi kawngkapui, ventilation (30), chokut (double door) leh tukverh frame (double door) vuah te a ni a. Darthlalang kan vuah nghâl bâkah leirawhchan

rem leh plaster hna kan thawk bawk a ni. Hêngte hi Aizawl atanga kan ken a ni hlawm. Kan sènso tlángpui:

1) Kawngkapui, chokut, ventilation, etc.	2,47,660
2) Vestry tukverh chokut, kawpza, handle, etc.	23,700
3) Tukverh leh ventilation Glass	63,790
4) Ei leh in	36,355
5) LPK hire-na	18,000
6) MST Bus hire-na	29,640
7) Tûl dangte	3,230
Total	4,22,525

Work Camp kan neih chhúnga kohhrante min enkawlnnaah leh Pathian min hruaina zawngah làwm thu kan sawi tak meuh meuh ve.

Lalngura Hnamte, Ramthar Ziaktu

**PA
ROPUI
-ISAAC
WATTS-A**

Hla phuahtu ropui tak, Isaac Watts-a hi Pathianin khawvélâ ringtute tána a thil pêk hlu tak a va ni êm!

Ni 17 July, 1674 (Thawhlehni)-ah Southampton, England-ah a piang a. A naupan têt atangin thu leh hla a tuipui a, a thiam hle bawk. Taksa lamah bawrhsáwm tak ni mah se thlarau lamah a haus a thung. Hla 600 chuang a phuah a ni. Kum 1748-ah kum 74 mi niin a thi a. Amah hriat rengna hi Westminster Abbey-ah siam a ni a. Hei hi Sâp zíngah chuan chawimawina ropui tak a ni.

Kristian Hla bu-a a hla phuahte hian belh chian a dâwl hle:

1. *Kan Pathian, kan Puipa pangngai* (No. 26)
2. *Khawvél lâwm nân a lo kal a* (No. 79)
3. *Juda maichâm chungah* (No. 185)
4. *Isua kraws mak tak chungah khân* (187)
5. *Ka Lal duhawm ka zahpui lo'ng* (189)
6. *Khawiah pawh ni chhuahna apiangah* (246)
7. *Lalpa hmangaihtuten* (321)

MEMBER THAR 2023

Field	Hawn Kum	BS/AS/FS/Director	Jan-May 2023
I. HOME MISSION			
1 Home Mission North	1949	*Rev. R. Lalhmingangsang	19
2 Home Mission South	1987	Rev. H. Lallianzara	22
II. NORTH EAST REGION			
1 Arunachal 'E'	1991	Rev. R. Vanlalruata	19
2 Arunachal 'N'	2016	Rev. Lalhanhawla	24
3 Arunachal 'W'	2001	Rev. Maisawmtiunga	52
4 Assam	2008	Rev. Billy Lalrichhana	25
5 Barak Area	1975	Rev. Lalrintluanga Ngente	66
6 Karbi Anglong	1989	Rev. R. Lalhlapula	61
7 Tripura	1986	Rev. H. Lalrinsanga	400
III. CENTRAL REGION			
1 Delhi	1988	Rev. Lalharzuala	90
2 Jharkhand	2008	Rev. Dr. C. Lalhanzara	233
3 Calcutta	1988	Rev. J.C. Lalramliana	354
4 Lucknow	1999	Rev. Dailamthanga	23
5 Nepal	2000	Rev. Vanlalhruala	67
6 Odisha	2016	Rev. Lalrintluanga	29
7 Patna	1999	Rev. K. Vanlalhrisia	75
8 Siliguri	1988	Rev. Lalrinfele Pachaua	40
IV. FIELD PUTTLING LO, HMA LÄKNA LIAN			
1 Mashi Sangati	1979	Rev. Zochuanmawia	2524
2 Cambodia	2010	Rev. Benjamin Lalrinmawia BELH KHAWM	4123

*Home Mission North hawn hatu kumpa nei lovin, Peipui hawn n enkawd u ni.

Central Region Missionary Retreat
May 18-21, 2023
Pathianni zàn inkhäwm bàn inpàwl hona

Postal Regn. No. MZR/46/2021-2023

RNI Regn. No. 40889/88

Gurguti Salthang
Missionary
nulain
Gurguti Bata
Fellowship-ah
Penticost
Sunday a
hmanpu

Home Mission
North

Leitan East
Kohhran Pavalai
Pawl ten
Tapiham-ah
Missionary
Quarters an sa.

Tripura Mission
Field
(Phêk 29-30)

If not delivered please return to:
The Manager
Ramthar Chanchinbu
Synod Office, Aizawl, Mizoram
India. Pin-796001

To,

Published by Rev. R. Lalhmingsanga and Printed at the Synod Press, Aizawl
on behalf of Ramthar Association, Aizawl, Mizoram. Copies - 37,600